

**HARVEST-MURAALIN PÄÄLLEMAALAUUS TURUN
KESKUSTASSA
DISKURSSIANALYYSI TAPAUSTA KOSKEVASTA MEDIAKESKUSTELUSTA VUONNA 2021**

Oona Kaitera
Kandidaatintutkielma
Taidehistoria
Musiikin, taiteen ja kulttuurin
tutkimuksen laitos
Jyväskylän yliopisto
Kevät 2022

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistis-yhteiskuntatieteellinen	Laitos Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos
Tekijä Oona Kaitera	
Työn nimi Harvest-muraalin päällemaalaus Turun keskustassa: diskurssianalyysi tapausta koskevasta mediakeskustelusta vuonna 2021	
Oppiaine Taidehistoria	Työn laji Kandidaatintutkielma
Aika Kevät 2022	Sivumäärä 19
Tiivistelmä <p>Taidehistorian kandidaatintutkielmassa käsitellään Harvest-muraalin päällemaalauksesta vuonna 2021 käytyä mediakeskustelua. Aryzin toteuttama seinämaalaukseen oli Turussa Eerikinkatu 7:n kerrostalon seinässä vuodesta 2012, kunnes seinätilan omistava taloyhtiö myi tilan Oatly-yhtiön käyttöön, minkä jälkeen heinäkuussa 2021 muraalin päälle maalattiin kaurajuomamainos. Tapaus herätti paljon keskustelua mediassa ja tutkielmassa analysoidaan tekstiaineistoa Turun Sanomista, Twitteristä, Redditistä ja Vauva.fi:stä käyttäen diskurssianalyysiä. Tutkimuskysymyksiä ovat millaista keskustelua tapauksesta on käyty ja millaisia merkityksiä katutaiteelle rakentuu aineistossa.</p> <p>Aineistosta tunnistamiani diskursseja ovat kontekstualisoiva, reaktiivinen, toiminnallinen ja taidetta arvottava diskurssi. Kontekstualisoivalla diskurssilla selitetään tilannetta ja argumentoidaan sen puolesta. Reaktiivinen diskurssi on tunteiden purkamista ja syytelyä. Toiminnallinen diskurssi ehdottaa toimintamalleja, kuten boikotointia ja vandalismia. Taidetta arvottavaa diskurssia käytetään puhuessa päällemaalauksen syistä ja seurauksista. Keskustelu päällemaalauksesta on väittelevää, mutta aineistossa korostuu negatiivinen suhtautuminen päällemaalaukseen ja taideteoksen arvottaminen mainosta korkeammalle.</p>	
Asiasanat Harvest, Aryz, Oatly, muraali, seinämaalaukseen, katutaide, kaupunkiympäristö, diskurssianalyysi, taidehistoria, mediatutkimus, sosiaalinen media	
Säilytyspaikka Jyväskylän yliopisto	
Muita tietoja	

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	1
2	Teoria ja menetelmät	3
2.1	Diskurssianalyysi työkaluna	5
2.2	Mediatutkimus ja verkkoaineiston eettiset pulmat	7
3	Aineiston analyysi	8
3.1	Aineiston keruu ja esikäsittely	8
3.2	Verkkokeskustelut suurennuslasin alla	9
3.2.1	Kontekstualisoiva diskurssi	11
3.2.2	Reaktiivinen diskurssi	12
3.2.3	Toiminnallinen diskurssi	14
3.2.4	Taidetta arvottava diskurssi	14
3.3	Diskurssit sanomalehtijulkaisuissa	16
3.4	Analyysin tulokset	17
4	Päätäntö	18

1 JOHDANTO

Vuoden 2021 heinäkuussa Turun keskustassa Eerikinkatu 7:ssä sijainneen seinämaalauksen päälle maalattiin Oatly-yhtiön kaurajuomamainos. Mainos peitti vuonna 2012 maalatun Harvest-seinämaalauksen, jonka espanjalainen taiteilija Aryz toteutti osana Turun kulttuuripääkaupunkivuonna järjestettyä toimintaa. Ennen Aryzin seinämaalausta paikalla oli Pepsi-Cola -mainos. Tapahtumasta on kirjoitettu sanomalehtijulkaisuja ja käyty keskustelua erinäisillä sosiaalisen median kanavilla. Taidehistorian kandidaatintutkielmani tarkoituksena on tutkia, millaista tämä tapauksesta käyty mediakeskustelu on ja pohtia, millaisia merkityksiä katutaiteesta osana kaupunkikuvaa ihmisille muodostuu aineiston perusteella.

Harvest-seinämaalaus oli mitoiltaan 22 metriä korkea ja 8 metriä leveä värikäs kuvaus vanhasta maalaishenkisesti pukeutuneesta mieshahmosta kasvillisuuden ja käärmeen kaltaisen olennon ympäröimänä. Oatlyn mainos on muotokieleltään pelkistetty ja yhtiön mainosten visuaalista tyyliä noudatteleva; valkoisen taustan päällä on Oatlyn kaurajuomatölkki, jonka yläpuolella lukee mustalla tekstillä "THE NEW NORMAL". Olen itse nähnyt Aryzin teoksen viimeisen kerran kesällä 2021 juuri ennen sen päällemaalausta, mutta en ole päässyt tarkastelemaan Oatlyn mainosta paikan päälle. Seinätilan omistava taloyhtiö ei ollut sopimuksella velvoitettu säilyttämään seinämaalausta, ja taloyhtiön hallitus päätti myydä tilan mainoskäyttöön¹.

Tutkimuskysymyksen voi jakaa kahteen pääkysymykseen: millaista keskustelua tapauksesta on käyty mediassa ja millaisia merkityksiä katutaiteelle rakentuu aineistossa. Ensimmäinen tutkimuskysymys pyrkii selvittämään miten tapauksesta on keskusteltu ja mitkä asiat tai teemat toistuvat ja nousevat esille aineistossani. Diskurssianalyysin avulla voin tarkastella aineiston kielenkäyttöä yksityiskohtaisesti ja etsiä vastauksia; miten aineistossa tulkitaan Oatlyn ja taloyhtiön toimintaa, millaisia identiteettejä toimijoille aineistossa rakentuu, sekä miten aineistossa argumentoidaan puolesta ja vastaan. Toisen tutkimuskysymyksen avulla pyrin selvittämään millä tavoin katutaiteen merkitykset kaupunkikuvassa rakentuvat aineistossa. Tarkastelen tutkielmassa minkälaisia merkityksiä ja arvostuksia katutaiteelle annetaan aineistossa, sekä miten suhtautuminen samaan seinätilaan muuttuu mainoksen syrjäyttäessä taideteoksen. Diskurssianalyysiä käyttäen voin tutkia tätä merkitysten rakentumista tekstiaineistossa. Tutkielman kontekstissa mediakeskustelulla tarkoitan eri sosiaalisen median alustojen ja uutissivustojen vuorovaikutteisia ja moniäänisiä tekstejä, joista tutkielman aineisto muodostuu.

Tutkimusaineistoni koostuu Turun Sanomien verkkojulkaisuista ja niiden kommenttiosioista, Twitter-julkaisuista sekä Reddit- ja Vauva.fi-keskusteluista. Sosiaalisen median keskustelut muodostavat suurimman osan aineistosta, joten iso osa analyysistäkin keskittyy niihin. Turun Sanomien aineisto kuitenkin tarjoaa yleiskuvan ja genren puolesta erilaisen näkökulman tapaukseen, ja on oleellista tarkastella sitä sosiaalisen median

---

¹ Alakoski, "Eerikinkadun muraali sai lähteä."

keskustelujen ohella. Tutkimusaineiston valintaa ja rajausta ovat ohjanneet tutkimuskysymykset ja -intressit. Olen erityisen kiinnostunut tavallisten ihmisten ja sosiaalisen median käyttäjien reaktioista, mielipiteistä ja keskinäisestä vuorovaikutuksesta. Tapaus on koskettanut ihmisiä ja herättänyt tunteita, ja tutkielmani tehtävänä on selvittää, millaisia asioita näistä reaktioista rakentuu teksteissä.

Kuva 1. Arzy, Harvest, 2012. Kuva: Aulis Eskola, 2018, https://fi.wikipedia.org/wiki/Luettelo_Turun_julkisista_taideteoksista_ja_muistomerkeist%C3%A4#/media/Tiedosto:Arzy_Harvest_2012.JPG.

Kuva 2. Oatly, 2021. Kuva: Jari Tamminen, 2021,
<https://www.facebook.com/Hairikot/photos/muraali-pois-uusi-normaalik%C3%A4vin-hiljattain-turussa-ja-ohitin-kenties-vuoden-kohu/3982779005184614/>.

2 TEORIA JA MENETELMÄT

Tässä osiossa esittelen tutkielman taustalla olevaa teoriaa, tutkimuksellista viitekehystä ja soveltamani tutkimusmenetelmiä. Tutkielmassa tarkastellaan yhteiskunnallista mediakeskustelua; ihmisten näkemyksiä taiteen ja mainonnan asemasta ja suhteesta

kaupunkitilassa. Siten tutkimus liittyy mediatutkimukseen ja yhteiskunnalliseen tutkimusperinteeseen. Käsitelty ilmiö on myös taiteen synnyttämää ja taiteesta lähtöisin, joten se liittyy taidehistorian ja taiteentutkimuksen tutkimusperinteisiin. Tutkimusaineiston ollessa ajankohtaisen tapahtuman synnyttämä keskustelu ja vuorovaikutus, se liittyy myös nykykulttuurin tutkimuksen piiriin. Tutkielma nojaa sosiaalisen konstruktionismin teoriaan ja ajatukseen siitä, että todellisuus rakentuu kielen ja sanallisen vuorovaikutuksen kautta osana sitä². Kieli ei siis vain kuvaa todellisuutta, vaan rakentaa sitä. Sosiaalinen konstruktionismi on vakiinnuttanut asemansa tieteen kentällä ja sen mukaan maailma voi konstruoidua eri tavoilla eri versioiksi kielenkäytössä³. Analyysissä tarkastellaan siis kielen käyttöä sosiaalisena toimintana ja kiinnostuksen kohteena ovat erilaiset todellisuuden jäsentämisen tavat. Sosiaalinen konstruktionismi on teoreettis-metologinen viitekehys diskurssianalyysille, joka on metodinen lähestymistapa tutkielmassani⁴. Tutkielmani on aineistolähtöinen laadullinen tutkimus, jonka tavoitteena on selvittää ja pyrkiä ymmärtämään tutkitun tapauksen kautta ilmiön merkitys ja yhteiskunnallinen konteksti⁵.

Aihepiiriin liittyen on tehty aiempaa tutkimusta erilaisista näkökulmista ja lähtökohdista. Tuuli Lähdesmäki⁶ tutkii väitöskirjassaan yhdeksää vuosien 1989-2000 välillä Suomessa julkistettua henkilömonumenttia. Väitöskirjassa tutkitaan näiden monumenttien merkitysten ja valtasuhteiden rakentumista niitä käsittelevissä teksteissä diskurssianalyysin avulla. Aiheesta on myös kirjoitettu pro gradu -tutkielmia, jotka liittyvät diskurssi- ja taiteentutkimuksen perinteeseen. Kristiina Karvonen ja Kaisa Torvi⁷ tarkastelevat tutkielmassaan taiteesta puhumisen diskursseja Kaleva-sanomalehdessä vuoden 2012 aikana. Tutkielma on kirjoitettu kuvataidekasvattajan näkökulmasta ja siinä hyödynnetään Grounded theory -menetelmää ja diskurssianalyysiä. Kristiina Karppinen⁸ taas on tutkinut seinämaalausten merkityksiä Porin ja Lappeenrannan kaupunkikuvassa. Tutkielmassa analysoidaan valittuja muraaleja ikonografisella menetelmällä, sekä selvitetään niiden tekoprosesseja haastattelu- ja sanomalehtiartikkeliaineiston avulla. Paola Mezzadri⁹ tutkii artikkelissaan modernien seinämaalausten säilymistä konservoinnin ja kulttuuriperinnön näkökulmista. Artikkelissa tunnistetaan seinämaalausten merkitys ja arvo kaupunkikuvassa ja pohditaan, miten ulkotiloihin tehtyjä seinämaalauksia on mahdollista säilyttää ja suojata. Seinämaalausten kohtalo on usein rapistuminen, tuhriminen tai päällemaalaus, ja yksi tulevaisuuden kysymys onkin, millainen elinkaari muraaleille voidaan mahdollistaa.

Teoksessa *Skandaali! Suomalaisen taiteen ja politiikan mediakohut*¹⁰ eritellään ja selvitetään skandaalien syntymekanismia esimerkkitapausten kautta. Teoksessa on otettu käsiteltäväksi tapauksia eri taiteenlajeista ja politiikan kentältä, mitkä rinnastetaan muihin

² Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 17.

³ Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 371.

⁴ Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 250.

⁵ Hakala & Vesa, "Verkkokeskustelut ja sisällön erittely," 222.

⁶ Lähdesmäki, "Kuohahdus Suomen kansan sydäimestä."

⁷ Karvonen & Torvi, "Taiteesta puhumisen diskurssit."

⁸ Karppinen, "Julkinen taide kaupunkimaisemassa."

⁹ Mezzadri, "Contemporary Murals."

¹⁰ Dahlgren, Susanne, Sari Kivistö, Susanna Paasonen, Karen Vedel, Rosa Liksom, Annamari Vänskä, Harri Kalha, Mari Pajala & Hanna Järvinen, "Skandaali!"

tapauksiin muodostaen historiallisia jatkumoina ja kokonaisuuksia vertailemalla eri tapausten piirteitä. Teoksen mukaan medialla on merkittävä rooli kohun kehittymisessä skandaaliksi. Skandaalit herättävät erilaisia tunteita, keskusteluja ja kiistoja, ja ne nostavat keskiöön kysymyksiä liittyen yhteisön sääntöihin, arvoihin ja toimintatapoihin. Kohujen ja skandaalien historia Suomen mediassa tarjoaa taustoittavaa tietoa tutkielmalle, jossa tutkittu tapaus liittyy samaan mediakohujen jatkumoon. Teoksessa *Tapaus Neitsythuorakirkko*¹¹ käsitellään kuvataiteilija Ulla Karttusen Neitsythuorakirkko-installaation aiheuttamia reaktioita, keskustelua ja seurauksia. Teoksessa raportoidaan yksityiskohtaisesti ja kronologisesti tapahtumat näyttelyn taustatekijöistä ja teoksen takavarikoinnista aina Karttusen oikeudenkäyntiin asti. Tapaus koostuu kiinnostavasta kysymysten kirjosta liittyen moraalisiin, taiteen tehtävään yhteiskunnallisena peilinä ja lain rooliin taiteen valvojana tai moderaattorina. Yhteneväisiä teemoja tutkielman tapauksen kanssa teoksessa ovat taiteen arvo ja taiteeseen liittyvä päätäntävalta. Tutkielman kannalta tärkeä teoksessa pohdittu kysymys voisi olla onko taide irrotettavissa muusta maailmasta tai nostettavissa muun maailman järjestystä korkeammalle sille määrättyjen yhteiskunnallisten tehtävien perusteella. *Tapaus Havis Amanda*¹² käsittelee samalla tyylillä seikkaperäisesti yksittäistä tapausta, Ville Vallgrenin Havis Amanda -patsaan julkistamisen ympärille syntyneitä keskusteluita. Keskustelun keskiöön nousee sukupuoleen ja siveellisyyteen liittyviä asioita ja kysymyksiä. *Art in the Age of Mass Media*¹³ tarkastelee median vaikutuksia visuaalisen taiteen muutoksiin ja kehittymiseen, mikä lähinnä avaa tarkemmin mediakeskustelun kontekstia ja toimintamalleja. Seuraavaksi käsitellään tarkemmin diskurssianalyysiä sekä verkkokeskustelujen ja joukkotiedotusvälineiden tutkimusta.

2.1 Diskurssianalyysi työkaluna

Tutkielmani merkittävimmissä roolissa menetelmäoppaana toimii Jokisen, Juhilan ja Suonisen toimittama teos *Diskurssianalyysi - teorian, peruskäsitteet ja käyttö*. Sen lisäksi olen hyödyntänyt Tuuli Lähdesmäen kirjoittamaa artikkelia teoksessa *Taidetta tutkimaan: menetelmiä ja näkökulmia*. Näiden teosten avulla olen tutustunut diskurssianalyysiin ja oma sovellukseni menetelmästä pohjautuu teoksissa esitettyihin ajatuksiin ja tutkimusmalleihin. Jokinen, Juhila ja Suoninen¹⁴ määrittelevät diskurssianalyysin “sellaiseksi kielenkäytön ja muun merkitysvälitteisen toiminnan tutkimukseksi, jossa analysoidaan yksityiskohtaisesti sitä, miten sosiaalista todellisuutta tuotetaan erilaisissa sosiaalisissa käytännöissä.” Se on yhteydessä jo aiemmin esiteltyyn sosiaalisen konstruktionismin teoriaan, jonka mukaan todellisuus rakentuu ja syntyy kielessä ja interpersonaalisisessa toiminnassa siten, että todellisuus on riippuvaista siitä kieliyhteisöstä, joka sitä on luonut¹⁵. Todellisuus siis rakentuu

---

¹¹ Jyränki & Kalha, *Tapaus Neitsythuorakirkko*.

¹² Kalha, *Tapaus Havis Amanda*.

¹³ Walker, *Art in the Age of Mass Media*.

¹⁴ Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 17.

¹⁵ Lähdesmäki, “Diskurssianalyysi”, 45.

kielessä, ja kielenkäyttö on sosiaalista ja jaettua toimintaa. Kieltä käytettäessä rakentuvat ja merkityksellistyvät ne kohteet, joista puhutaan ja kirjoitetaan¹⁶. Suoninen¹⁷ selittääkin päivittäisen kielenkäytön olevan ”vaihtelevaa, moniäänistä, toisinaan ristiriitaistakin”, ja diskurssianalyysissä ollaan kiinnostuneita juurikin tästä kielenkäytön moninaisuudesta.

Diskurssianalyysi sopii työkaluksi etsimään vastauksia tutkimuskysymyksiin, kun aineistona on eri ihmisten tuottamat tekstit, sillä sen avulla pyritään erittelemään yksityiskohtaisesti kielellä luotuja kategorioita ja tapoja merkityksellistää asioita¹⁸. Diskurssianalyysin avulla voin perehtyä ja tarkastella kielenkäytön tuottamia merkityksiä tutkimani tapauksen kontekstissa, ja muodostaa kokonaisvaltaisen käsityksen ilmiöstä. Tavoitteena diskurssianalyysin käytölle on argumentoida makrotason päätelmät mikrotason analyysillä liikkuen aineiston tarkasta analyysistä kohti laajempia tulkintoja ja johtopäätöksiä¹⁹. Menetelmän väljyyden vuoksi on erityisen tärkeää kuvata analyysin prosessi ja tuloksista tehdyt tulkinnat yksityiskohtaisesti. Suonisen²⁰ mukaan diskurssien tunnistamiseen liittyykin paljon tutkijan tekemiä valintoja ja käyttämää harkintaa, mitkä tulee raportoida tarkasti.

Diskurssianalyysi lähtee liikkeelle aineistosta, josta esitetään lähiluvun avulla havaittuja käsityksiä, merkityksiä ja representaatioita²¹. Analyysin tehtävänä on etsiä ja tunnistaa aineistosta merkityksiä tuottavia diskursseja. Diskursseilla tarkoitan todellisuutta koskevia ymmärrys- ja puhetapoja, joilla rakennetaan ja ylläpidetään erilaisia tulkintoja maailmasta. Asettamani tutkimuskysymykset ovat siten avoimia ja aineistolähtöisyyden mahdollistavia, että aineistosta voi vapaasti nousta esiin mitä vain. Kuitenkin katsettani ja toimintaani ohjaa kiinnostus taiteeseen, ja tutkielmani yhtenä tehtävänä on selvittää, millaisia merkityksiä katutaiteelle annetaan aineistossa. Tutkielmani painottuukin enemmän analyttisen kuin kriittisen diskurssianalyysin suuntaukseen, sillä pyrin olemaan avoin aineistolle ja sen sisällölle²². Analyysissä pyrin havaitsemaan ja tulkitsemaan niitä eroja, joita aineistossa konstruoituu tekstien sisällä ja kirjoittajien toimesta²³. Aineistoa tarkastellessa pohdin, miten kielen avulla tehdään asioita sosiaalisessa vuorovaikutuksessa; kuka puhuu, mihin vedotaan, mitä vastaan ollaan, mihin ja miten pyritään vaikuttamaan.

---

¹⁶ Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 26

¹⁷ Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 51.

¹⁸ Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 262.

¹⁹ Lähdesmäki, ”Diskurssianalyysi”, 50-51.

²⁰ Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 57.

²¹ Kts. Lähdesmäki, ”Diskurssianalyysi”, 40, 42, 51 ja Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 52.

²² Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 301.

²³ Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 54.

2.2 Mediatutkimus ja verkkoaineiston eettiset pulmat

Laaksosen, Matikaisen ja Tikan²⁴ mukaan verkkoa voi hyödyntää tutkimuksen välineenä, lähteenä, paikkana tai kohteena. Tutkielmani tapauksessa verkkokeskustelut ovat tutkimuksen lähde, sillä tutkin verkon kautta välittyviä vuorovaikutussisältöjä. Vaikka olen kiinnostunut tutkimaan yksinomaan verkossa tuotettua tekstiä ja niissä muodostuvia merkityksiä, verkkokeskustelujen kontekstit ja tavat toimia on otettava huomioon ymmärtääkseen keskustelua ja vuorovaikutusta²⁵. Verkkokeskustelut ja sosiaalinen media tutkimuskohteena ja aineistona nostavat esille myös eettisiä kysymyksiä ja pohdintaa. Verkkosisällön käyttö tutkimuksessa on suhteellisen tuore ja yhä kehittyvä ilmiö, jonka suhteen ihmistieteiden eettisen ennakoarvioinnin ohjeistus ei ota erikseen kantaa²⁶. Tutkijan täytyy siis pohtia eettisiä kysymyksiä ohjeistuksia soveltaen ja käyttää omaa harkintaansa tilannekohtaisesti. Tutkielmani on keskittynyt yksinomaan verkkokeskustelujen tekstin sisältöön ja sen analyysiin, joten aineistoni on rinnastettavissa julkistetuiksi tiedoiksi²⁷. Tämä tarkoittaa sitä, etten tarvitse tutkittavien erillistä suostumusta, mutta sen lisäksi on pohdittava julkisuuden ja yksityisen rajoja. Aineistoni koostuu sanomalehtijulkaisujen lisäksi yksityishenkilöiden nimimerkeillä tai anonyymisti käymästä keskustelusta avoimilla sosiaalisen median alustoilla. Aineistoni on kenen tahansa saatavilla ja näkyvillä verkossa, mutta alustan käyttäjien käsitys omien kirjoitustensa julkisuudesta voi vaihdella²⁸. Aineistoni verkkokeskustelut ja lehtijulkaisut ovat kaikki yhteydessä ja ovat reaktioita samaan tapahtumaan, eli Harvest-muraalin päällemaalaukseen, joten kyseessä ei ole keskustelu, jossa käsiteltäisiin arkaluontoista tai henkilökohtaista tietoa.

Tutkiamani aineisto sisältää verkkokeskustelujen lisäksi sanomalehtijulkaisuja, joten tutustuin myös Norman Faircloughin teokseen *Miten media puhuu* saadakseni tutkimusvalmiuksia joukkotiedotusvälineiden tuottaman kielenkäytön analyysiin. Faircloughin²⁹ mukaan joukkoviestintä välittää tietoa yleisen ja yksityisen alueiden välillä ja sillä on kyky merkityksellistää esittämiään asioita. Tutkielman kannalta merkittävää on se, että mediatekstejä analysoitaessa tarkastellaan, miten kirjoittaja- ja lukijaidentiteetit sekä kirjoittajan ja lukijan väliset suhteet konstruoituvat, minkä lisäksi tarkasellaan tapoja, joilla sosiaaliset käytännöt representoituvat ja kontekstualisoituvat³⁰. Tutkimuskohteenani ovat ihmisten tuottamat käsitykset ja merkitykset Harvest-muraalin päällemaalauksesta aineistossa, joten sanomalehtijulkaisuja analysoitaessa kirjoittajien roolit ja teksteissä käytetyt diskurssit ovat olennaisia. Kirjoittaja- ja lukijaroolien lisäksi diskurssien väliset suhteet, niiden järjestäytyminen tai sarjallisuus, sekä myös käyttämättä jätetyt diskurssit ovat

---

²⁴ Laaksonen, Matikainen & Tikka, "Tutkimusotteita verkosta," 18.

²⁵ Laaksonen & Matikainen, "Tutkimuskohteena vuorovaikutus," 201.

²⁶ Laaksonen, "Taitavasti eettistä verkkotutkimusta."

²⁷ Laaksonen, "Taitavasti eettistä verkkotutkimusta."

²⁸ Laaksonen, "Taitavasti eettistä verkkotutkimusta."

²⁹ Fairclough, Blom & Hazard, *Miten media puhuu*, 10, 54.

³⁰ Fairclough, Blom & Hazard, *Miten media puhuu*, 80.

merkityksellisiä mediatekstien analyysissä. Fairclough³¹ kuvaakin teoksessa mediatekstissä representoituvien asioiden analyysiä “selostukseksi siitä, millaisia valintoja siinä on tehty”.

3 AINEISTON ANALYYSI

Tässä luvussa käyn läpi aineiston analyysiprosessia. Esittelen ensin aineiston ja sen hankintatavat, minkä jälkeen käyn läpi analyysin työvaiheita koskien verkkokeskustelujen käsittelyä. Sen jälkeen esittelen tekstinäytteiden avulla verkkokeskusteluaineistosta tunnistamiani diskursseja. Erillisessä alaluvussa käsittelen vielä näiden diskurskien esiintymistä lehtijulkaisuissa ennen kuin käyn lopuksi läpi analyysin tulokset.

3.1 Aineiston keruu ja esikäsittely

Tutkimusaineistoni on kerätty Turun Sanomista, Turun Sanomien kommenttiosioista, Redditistä, Twitteristä ja Vauva.fi:stä. Tutkielmani aineiston valintaa ja rajausta ohjaa tapauksen luonne. Kyseessä on kertaluontoista ja uniikkia tapahtumaa seurannut aikaan ja osittain paikkaan sitoutunut tekstiaineisto. Tutkimusaineisto on keskustelua, joka on syntynyt reaktiona tapahtumalle. Aineisto on siis niin kutsuttua luonnollista aineistoa, joka on olemassa tutkijasta riippumatta. Alun perin löysin Redditistä myös kaksi englanninkielistä viestiketjua, mutta päätin rajata aineiston vain suomen kielellä käytyihin keskusteluihin. Jos olisin sisältänyt aineistoon lisää materiaalia Redditistä, siitä olisi tullut liian dominoiva osa aineistoa ja analysoitavien kommenttien määrä olisi paisunut liian suureksi tämän tutkielman mittakaavaan nähden. Tapauksen aikaan törmäsin myös Instagramissa kannanottoihin ja keskusteluun aiheesta, mutta kyseiseltä alustalta on vaikea hakea kootusti sisältöä tietystä aiheesta. Aineistoksi valitut sosiaalisen median kanavat ovat pääosin foorumien kaltaisia, joissa yksityishenkilöt voivat osallistua nimimerkeillä julkiseen keskusteluun. Olen noudattanut aineiston keräyksessä manuaalista keräystä ja tallentamista, eli olen manuaalisesti etsinyt, valinnut ja tallentanut analyysissä käytetyt lehtijulkaisut ja verkkokeskustelut.

Aineistossa on yhteensä kolme Turun Sanomien julkaisua ja 414 kommenttia. Twitteristä kerätty aineisto on aikaväliltä 2.-8.8.2021 ja kerättyjä twiittejä on yhteensä 121 kappaletta. Valitsin hakusivulla näkyvät twiitit ja vastaukset, ja jätin aineiston ulkopuolelle sellaiset Oatlyyn liittyvät twiitit, joista ei kuitenkaan käy selkeästi ilmi niiden liittyvän päällemaalaukseen. Redditistä kerättyjä kommentteja on yhteensä 206 kappaletta aikaväliltä 3.-4.8.2021. Ketjusta poistetut kommentit eivät sisälly lukumäärään. Vauva.fi:stä on kerätty 52 kommenttia 9.8.2021 ja Turun Sanomien aihetta käsittelevien julkaisujen

---

³¹ Fairclough, Blom & Hazard, *Miten media puhuu*, 136.

kommenttiosioista yhteensä 35 kommenttia aikaväliltä 2.–11.8.2021. Järjestin kaikkien sosiaalisen median alustojen keskustelut kronologiseen järjestykseen siten, että tallensin ja käsittelin ne vanhimmasta uusimpaan. Analyysiä varten olen jakanut aineiston kahteen pääkategoriaan niiden lajityypin ja kontekstin perusteella: sanomalehtijulkaisut ja verkkokeskustelut. Analysoin näitä kategorioita eri tavoin, painottaen analyysissä eri asioita ja lähestymistapoja. Analyysit kuitenkin risteävät ja ovat yhteyksissä toisiinsa analyysiprosessin aikana. Analyysissä huomioitavia kontekstitekijöitä ovat lajityypit ja niihin liittyvät kirjoittajaroolit; sosiaalisen median keskustelualustat ja lehtijulkaisut eroavat toisistaan niin lajityyppien toimintatapojen, kuin lajityyppien mahdollistamien kirjoittajaroolien puolesta³². Lehtijulkaisuissa haastateltujen asiantuntijoiden selonteot välittää toimittaja, kun taas verkkokeskusteluissa roolit ovat epävirallisempia ja yksilöllisempiä. Lisäksi analyysiin vaikuttavat vuorovaikutuskonteksti, eli se mikä vuorovaikutuksessa vaikuttaa kielenkäytön tulkintaan, sekä kulttuurinen konteksti, eli se miten kielenkäyttö suhteutuu vuorovaikutustilanteen ulkopuolelle³³. Seuraavissa alaluvuissa kuvaan sitä, miten olen käsitellyt aineistoja ja mistä osasista aineiston diskurssit rakentuvat.

3.2 Verkkokeskustelut suurennuslasin alla

Lähdin liikkeelle verkkokeskustelujen analyysissä siitä, että tutustuin aineistoon ja otin ylös sitä koskevia teknisiä tietoja. Eli tässä osaa aineistoa kyseessä on tiedot siitä, milloin keskustelut on luotu, montako kommenttia, kannanottoa tai vastausta ne sisältävät ja milloin ensimmäiset ja viimeiset viestit on lähetetty. Käytän selkeyden vuoksi tästä eteenpäin sanaa kommentti kuvaamaan aineiston yksiköitä, olivatpa ne sitten twiittejä tai vastauksia Reddit-viestiketjuun. En ole analyysissäni juurikaan kiinnostunut keskusteluanalyysin perinteeseen kuuluvista piirteistä, kuten keskustelun rytmistä, vuoroista tai tauoista. Kuitenkin tapauksen kronologian ja perusteellisuuden vuoksi olen merkinnyt keskustelujen alkamis- ja loppumisajankohdat. Seurasin keskustelua kronologisesti, mikä myös auttoi havaitsemaan vuorovaikutuksellisia piirteitä aineistossa. Samat huomiot tuntuivat kasaantuvan tai seuraavan toisiaan, kirjoittajat olivat samaa mieltä toistensa kanssa ja peilasivat toistensa käyttämiä diskursseja. Silmäilin keskustelun sisältöä läpi ja kirjoitin ylös huomioita toistuvista teemoista ja tyypeistä. Tämän silmäilyn perusteella loin karkeat kategoriat, mihin luokitella kommentit.

Luokittelin kommentit niiden sisällön mukaan kahteentoista kategoriaan. Todellisuudessa monet kommentit sisälsivät samanaikaisesti piirteitä useammasta kategoriasta, mutta luokittelin ne vahvimman piirteen mukaan. Kategoriat nimesin sen perusteella, millainen on kommentin suhtautuminen tutkimuskohteeseen eli Harvest-muraalin päällemaalaukseen. Nämä 12 kategoriaa nimesin seuraavasti (suluissa kommenttien lukumäärä): syyttelevä (50 kpl), puolusteleva (40 kpl), realistinen (26 kpl), informatiivinen (9

³² Lähdesmäki, "Diskurssianalyysi," 48.

³³ Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 38-39.

kpl), neuvova (19 kpl), vertaileva (47 kpl), visuaalisuutta kommentoiva (25 kpl), boikottiin kannustava (30 kpl), vandalismin kannustava (8 kpl), humoristinen (18 kpl) ja tunteellinen (25 kpl), joiden lisäksi yksi kategoria muille kommenteille (117 kpl), jotka eivät sopineet muihin kategorioihin tai liittyneet aiheeseen. Nämä kommentit sisälsivät lähinnä keskustelua aiheen ulkopuolelta, kuten Oatlyn tuotteista. Muut-kategoriaan päätyi yllättävän paljon kommentteja ja pohdin, olisiko koodaustapaa tarpeellista muokata, mutta diskurssianalyysin tarkoituksena onkin analysoida aineistoa siltä osin, mihin tutkimuskysymykset kohdistuvat³⁴. Kategoriat eivät ole kiveen hakattuja vaan niiden pääasiallinen tehtävä oli auttaa aineiston hallinnassa ja antaa vihjeitä siitä, mihin kohdistaa analyysi.

Seuraavaksi selitän tarkemmin, millaisia kommentteja eri kategoriat sisältävät, ja miten aineiston diskurssit muodostuvat niistä. Syyttelevät kommentit etsivät tahoja, jota syyttää päällemaalauksesta ja ketä voi pitää vastuussa tapauksesta. Puolustelevat kommentit nimensä mukaisesti puolustavat näitä haettuja ja ehdotettuja syyllisiä tahoja. Realistiset kommentit vetoavat tilanteen vääjäämättömyyteen tai luonnollisuuteen olosuhteiden vuoksi. Informatiiviset kommentit tarjoavat tietoa tapauksesta, kuten lainauksia uutisartikkeleista ja niissä esitettyjä taustatietoja. Neuvovat kommentit antavat neuvoja, ohjeita ja ehdotuksia, miten olisi voinut toimia tai voisi tapahtuman jälkeen toimia. Vertailevat kommentit pohtivat taiteen ja mainoksen suhdetta, eli sitä, mitä taideteoksen korvaaminen mainoksella merkitsee. Visuaalisuutta kommentoivat kommentit arvioivat seinämaalauksen ja mainoksen visuaalisia piirteitä. Boikottiin ja vandalismin kannustavat kommentit kertovat aikomuksista boikotoida Oatlya ja toiveista sotkea tai tuhria mainosta. Humoristiset kommentit sisältävät vitsejä tapahtumasta ja tunteelliset kommentit toteavat tapauksen herättämiä tunteita. Muut kommentit ovat lähinnä keskustelua kaurajuomista, veganismista ja muista aiheista, jotka liittyvät Oatlyyn tai muraaleihin, mutta jotka eivät käsittele itse päällemaalausta.

Kontekstualisoiva diskurssi muodostuu puolustelevalta ja realistisesta kommenttikategoriasta. Diskurssi on nimetty kuvaamaan sitä, että diskurssia käyttävät kommentit selittävät tapahtumaa ja tarjoavat ymmärrystä päällemaalaukseen johtaneiden valintojen tekoa kohtaan. Diskurssia käytetään puolustamaan tapauksesta syytettyjä ja toppuuttelemaan kansakeskustelijoiden reaktioita. Kontekstualisoiva diskurssi pyrkii harmoniaan ja sopuun, ja rakentaa kuvaa muraalin peittämisestä luonnollisena tapahtumana. Reaktiiviseen diskurssiin sisältyvät kommentit syyttelevästä, humoristisesta ja tunteellisesta kategoriasta. Diskurssissa rakentuu henkilökohtainen suhde kommentoijien ja Harvest-muraalin välille. Diskurssi on nimetty sitä käyttävien kommenttien nopeiden ja tunteita välittävien reaktioiden kautta. Toiminnallinen diskurssi rakentuu neuvovasta ja boikottiin sekä vandalismin kannustavasta kategoriasta. Diskurssi kuvaa sitä, mitä reaktion jälkeen tapahtuu ja miten halutaan toimia ja ratkaista asia. Viimeisenä taidetta arvottavaan diskurssiin sisältyy vertailevan ja visuaalisuutta kommentoivan kategorian kommentit. Diskurssi on nimetty kommentteissa esiintyvän arvottavan vertailun ja visuaalisen arvostelun pohjalta. Diskurssia käytetään kommentteissa, jotka käsittelevät taiteen ja mainonnan välistä suhdetta, olivat ne sitten päällemaalauksen puolesta tai sitä vastaan. Informatiivisen ja

---

³⁴ Lähdesmäki, "Diskurssianalyysi," 51.

muut-kategorian kommentit jäävät diskurssien ulkopuolelle. Kaikki diskurssit pyrkivät selittämään ja selostamaan päällemaalausta ja niissä rakentuu erilaisia subjektipositioita tapaukseen liittyville tahoille. Eri diskursseja käytävissä kommentteissa rakentuu myös erilaisia merkityksiä päällemaalauksesta ja sen seurauksista. Seuraavaksi siirryn käsittelemään analyysin keskiöön valikoituneita tekstinäytteitä, mikä on tyypillinen toimintatapa diskurssianalyysissä³⁵. Tekstinäytteet esitän niiden alkuperäisessä kirjoitusasussa ja niiden kautta pyrin osoittamaan, miten diskurssit rakentuvat niissä. Huomioitavaa on, että monet kommentit eivät yksiselitteisesti edusta yhtä diskurssia, vaan diskurssit voivat esiintyä rinnakkain ja samanaikaisesti. Tämän havainnollistamiseksi olen ottanut tarkemman analyysin kohteeksi myös useampia diskursseja sisältäviä kommentteja.

3.2.1 Kontekstualisoiva diskurssi

Kontekstualisoiva diskurssi rakentaa ja tulkitsee päällemaalauksen olleen vääjäämätön, luonnollinen, järkevä ja taloudellisesti motivoitunut ratkaisu. Seuraava tekstiote on Reddit-keskustelun kommentista:

Plus toisekseen pakko vielä lisätä, kuten joku täällä jo sanoikin vähän eri sanoin - tilaustyöt on tilaustöitä. Se varmasti aivan hirveästi harmittaa jollain autotehtaan suunnittelijalla tai kaljapanimolla jos joku niiden kovan työn ja ammattitaidon jälkeä tuunaa jotenkin muuten kuin miten itse ajatteli tai firma muokkaa lopputulosta aikanaan, mutta ei auta itku markkinoilla. Ei varmaan kannata tehdä tilaustyönä jos semmoiset harmittaa. Suuret ja elämään jäävät taideteokset syntyvät ihan joistain muista syistä kuin että joku Kalliolainen (tai olkoon vaikka Kainuulainen sama sille) hippi tai elämäntapagraphicsdesigneri (ei mitään ketään kalliolaisia tai hippejä vastaan, joku ihme hippi se minäkin olen) halusi ja haaveili että sen ihan hirveen siistiä teosta tai etenkin katutaideä ei peitettäisi.³⁶

Kommentti välittää ymmärrystä taidetta tuottavia tahoja kohtaan, mutta vetoaa tosiasioihin ja muutoksiin väistämättöminä asioina, jotka täytyy hyväksyä elämän realiteetteina. Tekstiotteen viimeisessä virkkeessä on havaittavissa kulttuurisen kontekstin vaikutus siten, että kommentin kirjoittaja suhteuttaa lausumiansa mahdollisiin vasta-argumentteihin³⁷. Tekstin suluissa oleva lause “ei mitään ketään Kalliolaisia tai hippejä vastaan, joku ihme hippi se minäkin olen” osoittaa varautumista siihen, että yhteisö jolle kommentti on esitetty, voisi mahdollisesti loukkaantua tai pitää “kalliolaisten tai hippien” mainitsemista provosointina. Tätä ennakoivasti kirjoittaja identifioi itsensäkin näihin ryhmiin. Toinen kommentti, joka rakentaa kuvaa tilanteesta väistämättömänä ja luonnollisena, on Turun Sanomien kommenttiosiota: “Onhan näitä ruotsalaisia yrityksiä, joiden arvot ei ihan päivänvaloa kestä³⁸.” Retorisella ilmaisulla “onhan näitä” rakennetaan Oatlysta syypäätä, jonka toiminta on yhtiön maineen mukaista ja siten ollutkin odotettavissa.

Twitterissä Oatlyn käyttäjätili on ottanut kantaa tapaukseen vastaamalla joihinkin twiitteihin. Eri vastauksissa toistuu samanlainen sanoma ja tilanteeseen johtaneita päätöksiä

³⁵ Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 453.

³⁶ SelfFuckCaptain, Reddit, “Sinne meni turkulainen vanha ukko.”

³⁷ Jokinen, Juhila & Suoninen, *Diskurssianalyysi*, 40.

³⁸ Vepsu, Turun Sanomat, “Eerikinkadun muraali sai lähteä.”

selitetään kontekstualisoivan ja taidetta arvottavan diskurssin avulla. Kontekstualisoivaa diskurssia edustaa seuraava tekstinäyte:

Uusi muraalimme on herättänyt kovasti tunteita, minkä ymmärrämme hyvin. Muraali on osa The New Normal -kampanjaamme, jolla haluamme kannustaa ihmisiä pohtimaan ruokaan liittyviä normeja. Vastaava muraali on ollut esillä Helsingissä keväästä lähtien. Taloyhtiö päätti tarjota seinätilaa kaupallisiin tarkoituksiin, ja me satumme olemaan ensimmäinen toimija, joka sitä hyödyntää. Pyrimmekin aina mainoksissamme hyödyntämään vain kaupallisiin tarkoituksiin tarkoitettuja tiloja. Jollainen myös tämä tila on.³⁹

Kommentissa perustellaan kritiikin kohteena ollutta mainostustoimintaa sillä, että samanlainen mainos osana kampanjaa on jo toteutettu muualla. On syytä kiinnittää huomiota siihen, miksi kommentissa käytetään sanaa muraali. Muussa aineistossa Oatlyn seinämaalauksesta on käytetty lähes poikkeuksetta sanaa mainos, mutta Oatlyn twiiteissä sana ei esiinny. Kommentissa siirretään vastuuta päällemaalaukseen johtaneista päätöksistä taloyhtiölle ja Oatlyn toimintaa oikeutetaan tai perustellaan sillä, että kyseessä on kaupallinen tila ja siten kenen tahansa hyödynnettävissä kaupallisiin tarkoituksiin. Taloyhtiön päätöstä tulkitaan ja oikeutetaan myös seuraavassa tekstinäytteessä, joka on Vauva.fi-keskustelusta:

Kyllähän asia on käsitelty taloyhtiön kokouksessa, jossa jokaisella osakkaalla on sanavalta, mutta kukaan osakas ei kieltäydy siitä, että saadaan julkisivuremontti halvemmaksi mainostulojen myötä, ei kukaan. Kyseessä ei ole halpa remontti. Taloon on tulossa julkisivuremontti, joten joka tapauksessa muraali olisi mennyttä sen myötä.⁴⁰

Kommentissa rakennetaan faktuaalista kuvaa siitä, että kuka tahansa päätösvaltainen vastaavassa tilanteessa toimisi samoin. Toimintaa ja sen motiiveja selitetään kalliilla remontilla, jossa seinämaalauksen olisi joka tapauksessa peittyneet, eli tilanteessa ei olisi ollut muita vaihtoehtoja.

3.2.2 Reaktiivinen diskurssi

Reaktiivinen diskurssi ilmentää tunteita ja reaktioita. Diskurssissa korostuu kokemuksellisuus ja tunteet, sekä niiden kohdistaminen tapaukseen osallistuneisiin tahoihin. Kommentit sisältävät paljon kuvailevia ja tunteita välittäviä sanoja, kuten pettynyt, surullinen ja järkyttynyt. Päällemaalaukseen johtanutta toimintaa kuvaillaan yhdessä kommentissa surkeana, vastuuttomana, kammottavana ja hävettävänä. Tunteet rakentuvat ja selittyvät monessa kommentissa omien kokemusten ja muistojen kautta, kuten “Ei perse toi ukko oli mun lapsuus”⁴¹, “Muistan, kun tulin Turkuun ekaa kertaa pääsykokeisiin ja ihastelin tota muraalia”⁴² ja “Asustelin muutama vuosi sitten tossa oikealla olevassa talossa – Oli kiva katsella tota maalausta aina päivisin”⁴³. Seuraavan tekstinäytteen olen ottanut

---

³⁹ @Oatly, Twitter.

⁴⁰ Vierailija 10, Vauva.fi, “Espanjalaisen taiteilijan muraalin tuhottu.”

⁴¹ Käyttäjä poistettu, Reddit, “Sinne meni turkulainen vanha ukko.”

⁴² @jeanoiz_, Twitter.

⁴³ @JussiMulari, Twitter.

Reddit-keskustelusta tarkemman analyysin kohteeksi, koska se sisältää aineksia useammasta diskurssista:

– – Taiteilijana ja taiteen rakastajana tämä on minulle erittäin henkilökohtainen asia. Nyt on tuhottu erittäin arvokasta kulttuurista pääomaa. Kuva tästä muraalista on erään kansainvälisen katutaidekirjan kannessa. Ja nyt jotkut valopäät ovat onnistuneet tuhoamaan sen. Turussa asuessani tuo taideteos oli mieleenpainuvimpia asioita koko katukuvassa. En välitä onko Oatly tiennyt tarkalleen mitä he ovat saaneet aikaan. Tuskinpa heidän mainostilaa ostavat henkilöt ovat täysin sokeita ja tietämättömiä asiasta olleet. Vaikka olisivatkin olleet tietämättömiä, niin nyt on kuitenkin aika heidän terästäytyä ja ottaa asioista selvää sekä toimia vastuullisemmin. Tuo teos on kuitenkin ikiajoiksi tuhottu eikä sitä kai takaisin saa. Peruuttamaton suuri virhe Oatlylta ja erittäin huonoa mainosta heille. Markkinoilla on kyllä valinnanvaraa valita jonkin muun merkin vegaanisia tuotteita kaupasta ostoskoriin ja sen todellakin teen.⁴⁴

Komentissa liikutaan reaktiivisen ja taidetta arvottavan diskurssin alueilla. Kirjoittajan suhde taiteeseen on henkilökohtainen ja arvostava, mikä välittyy kolmesta eri kohtaa: kirjoittajan kuvatessaan itseänsä taiteilijana ja taiteen rakastajana, kirjoittajan kuvatessa Harvest-seinämaalausta arvokkaana kulttuurisena pääomana ja mieleenpainuvana taideteoksena, sekä kirjoittajan kuvatessa päällemaalausta tuhoamisena ja peruuttamattomana virheenä. Myös toiminnallista diskurssia hyödynnetään, kun kommentissa kehoitetaan Oatlyä toimimaan jatkossa toisin ja ilmoitetaan omista boikotointiaikeista. Suhteessa muihin diskurssisiin, toiminnallisella diskurssilla ikään kuin alleviivataan reaktiivista ja taidetta arvottavaa diskurssia: tapauksen koskettaessa kirjoittajaa ja hänen tunteitansa sekä käsityksiänsä taiteen merkityksellisyydestä henkilökohtaisesti, on reagoitava toiminnallisesti.

Reaktiivisessa diskurssissa Oatlylle ja seinätilaa hallinnoivalle taloyhtiölle rakentuvat roolit syyllisinä. Osassa kommentteista syytetään molempia, kuten “Jos taloyhtiö päättää että vittuun taide, ja maitofirma päättää että mehän maalataan tuohon, molemmat ovat tässä yhtäläisesti kusipään roolissa, joskin turkulainen taloyhtiö ei omaa samanlaista vaikutusvaltaa⁴⁵.” Osassa kommentteista taas vaihdellaan syytettyjen tahojen välillä, eli kommenttiaineisto on täynnä erilaisia perusteluja sille, ketä tulisi syyttää päällemaalauksesta. Esimerkiksi seuraavassa kommentissa havainnollistuu selkeästi tarve kohdistaa reaktio johonkin tahoon, mutta ei olla varmoja kehen: “Ensin tuli semmonen “mitä vittua oatly” mut eihän ne nyt oo laittanut tota tilaa myyniin, mitä helvettiä Turku/taloyhtiö⁴⁶.” Lisäksi seuraavissa tekstinäytteissä yhdeksi syytetyksi osapuoleksi konstruoituu vegaanit: “Mikään ei ole pyhää kun vegaaniagenda tyrkytetään kurkusta alas”⁴⁷, “Vegaanit yrittää kaikkensa ettei tästä saisi keskustella”⁴⁸ ja “Joo yrittäkää te vegaanit vaan kaikkenne ettei pyhä Oatly saisi mainehaittaa⁴⁹.”

⁴⁴ Jealous-Inspector-58, Reddit, “Sinne meni turkulainen vanha ukko.”

⁴⁵ Käyttäjä poistettu, Reddit, “Sinne meni turkulainen vanha ukko.”

⁴⁶ @virpye, Twitter.

⁴⁷ Equivalent-Camera204, Reddit, “Sinne meni turkulainen vanha ukko.”

⁴⁸ Vierailija 1, Vauva.fi, “Espanjalaisen taiteilijan muraalin tuhottu.”

⁴⁹ Vierailija 15, Vauva.fi, “Espanjalaisen taiteilijan muraalin tuhottu.”

3.2.3 Toiminnallinen diskurssi

Toiminnallinen diskurssi on ratkaisuja hakeva ja toimintaa kuvaava diskurssi. Diskurssiin sisältyy neuvoja ja ehdotuksia siitä, miten tilanteessa olisi voinut vaihtoehtoisesti toimia tai miten voisi toimia jatkossa. Monessa kommentissa toistuu samankaltainen ratkaisuehdotus päällemaalauksesta aiheutuneen kritiikin rauhoittamiseen. Korjausliikettä ehdotetaan seuraavissa tekstiotteissa: “Nyt jos joku Oatlyn markkinointijamppa lukee tätä niin kannattaisi maalata toi alkuperäinen ukkeli juomaan Oatlyn maitoa”⁵⁰, “Olisivat edes olleet nokkelia ja maalanneet sen saatanan kauramaidon jantterille käteen, hatun tilalle”⁵¹ ja “Kauramaitoihainen taideteos olisi saanu aika paljon positiivista pöhinää aikaseks⁵².” Yhdessä Vauva.fi-keskustelun kommentissa ehdotetaan kanssakeskustelijoita laittamaan palautetta Oatlylle tai isännöitsijöille, jos “noin risoo”⁵³.

Toinen osa toiminnallista diskurssia rakentuu omista vaikutustoimista, kuten boikotoinnista, ja kannustamisesta vandalistiseen toimintaan. Vandalismia ehdottavat kommentit ovat vuorovaikutuksellisesti kiinnostavia, sillä ne miltei poikkeuksetta seurasivat toisiaan. Tarkoitan tällä sitä, että keskustelussa yksi vandalismia kuvaava kommentti keräsi vastaukseksi myötäileviä kommentteja, ja vain harvoin vandalismin mainitseva kommentti jäi yksittäiseksi. Tästä esimerkkinä toimii Reddit-keskustelusta toisiaan seuranneet kommentit: “– – Vaikka niin paljon graffiteja vihaankin (en taiteellista) niin tuonne voisi kyllä käydä nuoriso yölliselle vierailulle”⁵⁴ ja “Tässä olisi kyllä sopiva pläjäys niin hupaisaa ironiaa. Yksityisen omaisuuden pilaaminen on tietenkin perseestä, mutta jollain tavalla samalla toivoisin että joku tarttuisi tähän”⁵⁵.” Teksteistä välittyy niin vahva tyytymättömyys Oatlyn kaurajuomamainokseen, että vandalismia toivotaan siitakin huolimatta, että se samalla tuomitaan laittomana ja muutoin paheksuttavana toimintana.

3.2.4 Taidetta arvottava diskurssi

Mahdollisesti tärkein ja tutkimuskysymysten kannalta kiinnostavin diskurssi on taidetta arvottava diskurssi, joka rakentaa merkityksiä taiteen asemasta, sekä taiteen ja mainonnan välisestä suhteesta. Toisissa diskursseissa Sadonkorjuu-muraalin pitkäikäisyyttä on pidetty perusteena sille, että on perusteltua tehdä muutoksia, mutta tässä diskurssissa teoksen ikä yhdistyy sen kulttuuriseen merkitykseen. Tästä esimerkkinä toimii seuraavat tekstinäytteet:

Lähinnä tässä tulee mieleen, että nyt teos on ollut siinä jo n. 10 vuotta ja se on niin pitkä aika, että siitä tulee käytännössä osa kaupunkikuvaa. Jos alunperin teos olisi maalattu yli vuoden tai kahden päästä, harva olisi siihen tällä tavalla kiintynyt. Taiteilijan näkökulmasta maalaaminen yli oli ok ja

---

⁵⁰ Atupis, Reddit, “Sinne meni turkulainen vanha ukko.”

⁵¹ Uunikana, Reddit, “Sinne meni turkulainen vanha ukko.”

⁵² @ajnbifinlanfi, Twitter.

⁵³ Vierailija 9, Vauva.fi, “Espanjalaisen taiteilijan muraalin tuhattu.”

⁵⁴ Kassu5, Reddit, “Sinne meni turkulainen vanha ukko.”

⁵⁵ Gemall, Reddit, “Sinne meni turkulainen vanha ukko.”

asia oli taloyhtiön vallassa. En sinänsä näe tässä ongelmaa, mutta onhan toi nyt aika mautonta, että maailmanluokan teos maalataan yli jollain halvalla mainoksella.⁵⁶

Niin kai se on, että raha puhuu, ja kulttuurilla on sellainen kymmenen vuoden hyllyikä? Sinänsä kiva, että taloyhtiö on aikanaan antanut luvan taideteokseen. Toisaalta ikävää, että mainostulot ajavat ohi tilaisuuden tullen. – Turun kulttuuripääkaupunkius oli hieno asia. Harmi ettei se tehnyt tässä asiassa kulttuurista tämän pysyvämpää.⁵⁷

Diskurssi katutaiteen arvosta ja merkityksestä kaupunkikuvassa rakentuu kommentteissa ajallisuuden kautta, tekstiotteista on tulkittavissa pitkäikäisyyden kasvattavan seinämaalauksen tärkeyttä kaupunkikuvassa ja ihmisten käsityksissä siitä. Ensimmäisen kommentin mukaan seinämaalauksen asema kaupunkikuvassa lujittui kymmenen vuoden aikana, kun taas toisen kommentin mukaan kymmenen vuottakaan ei ollut tarpeeksi pitkä aika. Molemmista kommentteista on tulkittavissa, että taiteen ja kulttuurin tulisi olla pysyvää, eivätkä ne ole korvattavissa etenkin rahan takia.

Monessa kommentissa seinämaalauksen korvautuminen mainoksella kuvataan hyvin aggressiivisilla toimintaa kuvaavilla verbeillä, kuten tuhota ja tappaa. Taidetta arvottavaa diskurssia käyttäneissä kommentteissa seinätilan muuttaminen mainostilaksi kuvataan törkeäksi, minkä johdosta taide saa niissä erityisen, arvokkaan ja koskemattoman merkityksen suhteessa mainontaan. Kommentteista voi tulkita, että nimenomaan taideteoksen korvaaminen mainoksella on tuomittavaa ja väärin, vaikka osa keskustelijoista pitääkin Oatlyn kaurajuomamainosta visuaalisesti ja esteettisesti miellyttävämpänä tai parempana. Kommentteista välittyy jonkinlainen konsensus seinämaalauksen ja sitä kautta taiteen merkityksestä tärkeämpänä kuin mainonta ja kaupallisuus. Näiden kahden välille diskurssissa syntyy hyvä vastaan paha -vastakkainasettelu, josta poikkeava kannanotto täytyy selittää muille keskustelijoille. Seuraavassa tekstiotteessa kirjoittaja aloittaa esittämällä taiteen priorisoinnin mainonnan sijaan itsestäänselvänä asiana ja lopettaa pahoittelemalla kannanottoaan:

En tietenkään kannata taiteen poistamista varsinkaan mainosten tieltä ja ymmärrän hyvin mikä tästä tekee varsin törkeän teon. Sen sanottua, omaan silmään tuo kauramaitomainos on huomattavasti nätimpi alkuperäiseen teokseen verrattuna. Pahoittelen valmiiksi mielipidettäni täältä kukkulalta jolle päätän heittää veivini.⁵⁸

Diskurssin sisäinen kamppailu hyvän ja pahan välillä ilmenee myös seuraavissa kommentteissa: “Lähinnä ironiaa on siinä, että Oatly on asemoinut itsensä hyvisten puolelle ja sitten maalauttaa mainoksensa paljon pidetyn muraalin päälle”⁵⁹ ja “Kyse on siitä, halutaanko katukuvaan taiteen tilalle mainoksia. On se mainoskin meinaan aika ruma. Ja mainossontaa on kaikkialla muutenkin tarpeeksi”⁶⁰. Ensimmäisessä kommentissa rakennetaan ristiriitaa Oatlyn aiemman toiminnan tai viestinnän ja päällemaalaustapauksen välille. Molemmissa kommentteissa Harvest-seinämaalaus on asia, joka menetetään ja Oatlyn kaurajuomamainos

⁵⁶ Elukka, Reddit, “Sinne meni turkulainen vanha ukko.”

⁵⁷ greenmana, Turun Sanomat, “Eerikinkadun muraali sai lähteä.”

⁵⁸ Varjostaja, Reddit, “Sinne meni turkulainen vanha ukko.”

⁵⁹ @mikkohongisto, Twitter.

⁶⁰ Vierailija 12, Vauva.fi, “Espanjalaisen taiteilijan muraalin tuhattu.”

asia, joka saadaan pyytämättä tai haluamatta sitä. Oatly itsekin käyttää twiiteissään myös taidetta arvottavaa diskurssia, seuraavassa tekstiotteessa muraaleille ja kyseiselle seinätalalle annetaan merkitys nautinnollisena eli positiivisena osana kaupunkikuvaa ja ihmisten elämää:

Ajan myötä myös meidän muraalimme päälle maalataan jotain täysin uutta ja kaupunkikuva jatkaa muuttumistaan. Toivottavasti paikalla saadaan nauttia monista hienoista kaupallisista tai epäkaupallisista teoksista!⁶¹

3.3 Diskurssit sanomalehtijulkaisuissa

Lehtijulkaisuja on kolme kappaletta, kaksi artikkelia ja yksi kolumni. Lehtijulkaisujen diskurssit ovat samoja kuin verkkokeskusteluissa, mutta aineiston tarkastelussa ja analyysissä keskityn laajempiin teemoihin ja tekstin sisällä esiintyviin jännitteisiin. Lehtijulkaisuaineiston ollessa suppeampi, eri tekstilajia ja vain muutaman henkilön kirjoittamia yksittäisiä kommentteja pidempiä tekstejä, sen analyysikin eroaa polveilevien ja moniäänisten verkkokeskustelujen analyysistä. Tässä vaiheessa työskentelyä olin jo hahmotellut päällemaalauksen ympärillä käydyn keskustelun pohjalta diskurssien rungot, joten lähdin liikkeelle merkitsemällä sanomalehtiteksteistä kohtia, jotka voi tulkita edustavan näitä hahmoteltuja diskursseja. Dominoivia diskursseja sanomalehtijulkaisuissa ovat kontekstualisoiva ja taidetta arvottava diskurssi. Artikkeleissa ja kolumnissa käsitellään taiteen asemaa kaupunkikuvassa haastateltujen asiantuntijoiden näkökulmista, sekä selostetaan tapahtumien kulkua. Harvest-seinämaalausta luonnehditaan kansainvälisen tason katutaiteeksi, näyttäväksi ja tunnetuksi, mutta samalla muraalien elinkaaria kuvaillaan tilapäisiksi, väliaikaisiksi ja lyhytikäisiksi.

Tarkemman analyysin kohteeksi otan enimmäkseen tekstinäytteitä, jotka sisältävät rinnakkaisia diskursseja. Seuraava tekstinäyte on osa Ville-Matti Rautjoen⁶² haastattelua: “Muraalit ovat siinä mielessä ongelmallisia, että ne tehdään lähes poikkeuksetta vain määräaikaisiksi teoksiksi. Toisaalta monet kokevat ne pysyväksi osaksi kaupunkitilaa, joten niiden poistaminen harmittaa.”⁶³ Tekstinäyte alkaa kontekstualisoivalla diskurssilla ja vaihtuu sitten taidetta arvottavaan diskurssiin. Muraalien perusluonteeksi kuvataan määräaikaisuus, mikä on kuitenkin ristiriidassa niiden synnyttämien merkitysten kanssa. Seinämaalaukset koetaan kulttuurisesti merkityksellisinä osina kaupunkiympäristöä, mutta ne eivät voi olla pysyviä. Seuraavat kaksi tekstinäytettä ovat artikkelista “Eerikinkadun muraali peitettiin”, mutta se komeilee edelleen maailmanlaajuisen graffitikirjan kansikuvana:

Ihmiset muuttuvat, joten julkisen tilan on muututtava myös. Olin iloinen, koska siinä oli uusi alku ja mahdollisuus jollekin toiselle näyttää työtään. Mutta kun näin, että siihen maalattiin mainos, ajattelin että se on muutos huonompaan.⁶⁴

---

⁶¹ @Oatly, Twitter.

⁶² Ville-Matti Rautjoki on Turun Museokeskuksen intendentti.

⁶³ Alakoski, “Eerikinkadun muraali sai lähteä”.

⁶⁴ Harju, “Eerikinkadun muraali peitettiin.”

On todella hienoa, että ollaan alettu saada tällaisia [muraaleja]. Pystytään näkemään katutaide sellaisena, millä voidaan tehdä vähän erinäköiseksi meidän kaupunkitilaamme.⁶⁵

Ensimmäinen tekstinäyte on ote Aryzin haastattelusta. Se alkaa kontekstualisoivalla diskurssilla, joka rakentaa julkisen tilan merkitystä väistämättömän muutoksen ja taiteen mahdollistajana. Kommentti jatkuu reaktiivisella ja taidetta arvottavalla diskurssilla kuvaten puhujan reaktiota saadessaan tietää päällemaalauksesta. Aiemmin väistämättömänä tai luonnollisena koettu muutos muuttuu merkitykseltään negatiiviseksi, kun kyseessä onkin seinämaalauksen peittäminen mainoksella. Toinen tekstinäyte on ote Niina Niemi-Nagyn⁶⁶ haastattelusta, joka alkaa reaktiivisella diskurssilla ilmaisten iloisuutta muraalien olemassa olosta ja yleistymisestä. Kommentti jatkuu taidetta arvottavalla diskurssilla rakentaen katutaiteen merkityksiä mahdollistajana.

Ainoa diskurssi, jota ei juurikaan esiinny lehtijulkaisuissa, on toiminnallinen diskurssi. Voi olla mielekästä pohtia mistä se johtuu ja miksi se on jäänyt tekstin ulkopuolelle, vaikka verkkokeskusteluissa sitä esiintyy tarpeeksi vahvana muodostaakseen oman diskurssin. Syy tälle on luultavasti sanomalehtijulkaisujen genre ja konteksti: kirjoitukset ovat formaaleja ja kohdistettu laajalle julkiselle yleisölle, joten olisi sopimatonta kannustaa lukijoita vandalismiin. Ainoa tekstikohta, jossa olen havainnut toiminnallista diskurssia rakentavaa tekstiä, on kolumnissa “Rahalla saa ja kaurajuomalla pääsee”. Seuraava tekstinäyte on kyseisestä kolumnista ja siitä on tulkittavissa ratkaisuja ja tulevaisuuden toimintamalleja ehdottava toiminnallinen diskurssi:

Julkiseen tilaan liittyvät kysymykset osuvat kirjaimellisesti monen eri toimialan ja sektorin tontille. Avainasemassa on jälleen kerran yhteistyö. Kerroksellinen ja jännittävä kaupunkitila edellyttää vuoropuhelua ja asiantuntijuutta - vain näin eri intressit voivat kohdata.⁶⁷

Toinen vähemmän esiintyvä diskurssi on reaktiivinen diskurssi, mikä kertoo paljon tekstilajin kontekstista. Artikkeleissa ne kohdat, joissa reaktiivinen diskurssi esiintyy, ovat pääosin lainauksia haastateltavien puheesta. Onkin kiinnostavaa, miten haastavaa toimittajien tuottamista teksteistä on löytää yksilöllisiä mielipiteitä tai tunteiden kuvausta. Toimittajien tehtävä lienee pysytellä pääsääntöisesti mahdollisimman puolueettomina kirjoituksissaan, mutta joukkotiedotusvälineet kuitenkin välittävät tiedon lisäksi asenteita ja tunteita, mitä voi yrittää analysoida.

3.4 Analyysin tulokset

Tässä luvussa käyn läpi analyysin tuloksia ja pohdin, miten analyysi vastaa asettamiini tutkimuskysymyksiin. Luonnehtisin Harvest-muraalin päällemaalauksesta käytyä mediakeskustelua risteyksenä, jossa eri suunnista yritetään ratkoa tilannetta selittämällä,

⁶⁵ Harju, “Eerikinkadun muraali peitettiin.”

⁶⁶ Niina Niemi-Nagy on Turun kaupungin kulttuurisihteerin.

⁶⁷ Kotilainen, “Rahalla saa.”

syyttämällä ja puolustamalla. Päällemaalauskohti aiheutti dissonanssin tai rikutun harmonian, jota yritetään aineistossa saada takaisin tasapainoon. Kontekstualisoiva diskurssi pyrkii tasapainoon selittämällä tapahtumaa vetoamalla yhteiskunnan vallitsevan järjestyksen ja kapitalismin luomaan väistämättömyyteen ja taloudellisiin syihin. Siten se on tavallaan asteikolla kaikista kaukaisin taidetta arvottavasta diskurssista, sillä siinä ei rakennu erityistä merkitystä taiteelle. Toisaalta arvottavaa toimintaa on sekin, että taidetta ei pidetä arvokkaana tai merkittävänä. Reaktiivinen diskurssi korjaa epätasapainoa purkamalla tunteita ja kohdistamalla ne kohti jotakin tahoja, aineistossa kohti Oatlya ja seinätilan omistavaa taloyhtiötä. Toiminnallinen diskurssi suunnittelee fyysisiä, konkreettisia keinoja hakea kosta tai oikeutta, kuten boikotointia ja vandalismia. Toiminnallinen diskurssi esiintyy myös maltillisemmissa neuvoja ja toimintaehdotuksia tarjoavissa tekstinäytteissä. Taidetta arvottava diskurssi käsittelee päällemaalauksen syitä, vaikutuksia ja seurauksia taiteenfilosofisesta näkökulmasta. Kaikki diskurssit ovat nivoutuneet toisiinsa aineistossa monella eri tavalla ja tätä yhteyksien systemaattisuutta olisi voinut tutkia ja käsitellä vielä lisää.

Tutkimuskysymyksenäni olivat millaista keskustelua tapauksesta on käyty mediassa ja millaisia merkityksiä katutaiteelle rakentuu aineistossa. Aineiston koodaus ja diskurssien muodostuminen vastaa kysymyksiin aineiston teemoista ja siinä korostuneista asioista, mikä kuvaa keskustelun luonnetta. Keskustelussa argumentoitiin puolesta ja vastaan, mutta suuressa osaa aineistoa diskursseissa rakentui vastakkainasettelu taiteen ja kaupallisuuden välille. Diskursseista taidetta arvottava diskurssi erityisesti vastaa toiseen kysymykseen tapauksen merkityksistä. Aineistosta on tulkittavissa, että ihmiset muodostavat henkilökohtaisia suhteita taiteeseen heidän elinympäristössään, joten muutokset siihen aiheuttavat vahvoja tunteita ja reaktioita.

4 PÄÄTÄNTÖ

Tunnistin ja nimesin aineistosta neljä diskurssia, jotka ovat kontekstualisoiva, reaktiivinen, toiminnallinen ja taidetta arvottava diskurssi. Diskurssien nimeäminen kiteyttää niiden sisällöt ja olemukset, mutta ne olisi varmasti voinut nimetä monellakin eri tavalla riippuen tutkijan positiosta ja taustatekijöistä. Toisessa tutkimuksessa olisi voitu tunnistaa myös täysin erilaisia diskursseja samasta aineistosta riippuen taas tutkimuksen lähtökohdista ja tutkimuskysymyksistä. Tämän tutkielman analyysi onkin vain yksi perusteltu tulkinta muiden mahdollisten tulkintojen joukossa. Pohdin tutkielmaa työstäessä sitä, että diskurssien analyysissä olisi voinut tehdä valinnan keskittyä vain taiteen ja mainonnan välistä suhdetta käsitteleviin kommentteihin ja eritellä niiden sisältä omat diskurssit. Tutkimuskysymyksenäni kohdistuivat kuitenkin myös laajemmin aineistoon, sillä niiden tarkoituksena oli selvittää ja kuvata millaista tapauksesta käyty keskustelu ylipäänsä on.

Käsitys julkisen taiteen ja seinämaalausten elinkaarista näyttäisi olevan vielä murroksessa. Aineistossa perustellaan päällemaalausta seinämaalausten määräaikaisuudella, mutta se on samalla ristiriidassa niiden kanssa muodostettuihin suhteisiin, sekä niiden ainutlaatuisuuteen ja korvaamattomuuteen. Julkista taidetta pidetään aineistossa tärkeänä ja merkittävänä, mikä korostuu reaktioissa Harvest-muraalin korvannutta Oatlyn kaurajuomamainosta kohtaan. Ajatusleikkinä voisi pohtia, millainen reaktio olisi ollut, jos Harvest-muraalin päälle olisi toteutettu toinen vastaavanlainen taideteos. Keskustelussa olisi voinut edelleen korostua ihmisten muistot ja henkilökohtaiset sidokset juuri Harvest-muraaliin, ja sitä kautta aineistossa olisi voinut esiintyä pahastumista ja harmistumista. Muuten keskustelu olisi ehkä keskittynyt arvioimaan teoksen visuaalisia ja taiteellisia piirteitä sen sijaan, että uusi teos koettaisiin taiteellisen tilan menetyksenä, kuten tässä tapauksessa on käynyt. On kiinnostavaa, miten nopeasti ja vahvasti tapaukseen reagoitiin, ja miten nopeasti keskustelu hiipui. Tyypillistä tällaiselle kohun kaltaiselle tapaukselle tämän tutkielman perusteella onkin nopea, runsas, vahva ja ohimenevä reaktio. Vaikka tapauksesta uutisoitiin ja kohuttiin, keskustelu ei laajentunut tai paisunut skandaaliksi asti.

Tämä tutkielma on vain pintaraapaisu ja yksi näkökulma julkisen taiteen merkityksiin nykykulttuurin tutkimuksessa ja taiteentutkimuksessa. Samaa tutkimusta voisi laajentaa suurempaan aineistoon ja ottaa vertailukohteeksi esimerkiksi vastaavia kansainvälisiä tapauksia. Taiteen merkityksiä kaupunkikuvassa voisi myös tutkia esimerkiksi haastattelututkimuksella joko paikallisesti, kuten Turun tai Jyväskylän alueella, tai laajemmalla suomalaisella otannalla. Myös julkisen taiteen rahoituksesta päättäviä henkilöitä voisi haastatella ja diskurssianalyysin avulla selvittää, miten katutaide merkityksellistyy hallinnollisella tasolla ja päätöksentekijöiden selonteoissa. Tällaisessa tutkimuksessa kriittisen diskurssianalyysin valtasuhteita kyseenalaistava suuntaus voisi toimia hyvin. Katutaide lienee vielä suhteellisen kehittyvä ja kasvava taiteenala, joten on mielenkiintoista nähdä millaisia tutkittavia ilmiöitä siitä syntyy tulevaisuudessa.

AINEISTO JA KIRJALLISUUS

Alkuperäisaineisto

- Alakoski, Riitta. “Eerikinkadun muraali sai lähteä taloussyistä – tunnetun teoksen tilalle kaurajuomamainos.” Turun Sanomat, 2. elokuuta, 2021. Luettu 4.11.2021. <https://www.ts.fi/uutiset/5385708>
- Harju, Sara. “Eerikinkadun muraali peitettiin, mutta se komeilee edelleen maailmanlaajuisen graffitikirjan kansikuvana.” Turun Sanomat, 2. elokuuta, 2021. Luettu 4.11.2021. <https://www.ts.fi/kulttuuri/5386058>
- Kotilainen, Riina. “Rahalla saa ja kaurajuomalla pääsee.” Turun Sanomat, 11. elokuuta, 2021. Luettu 4.11.2021. <https://www.ts.fi/puheenvuorot/5392791>
- Reddit-viestiketju. “Sinne meni turkulainen vanha ukko ja tilalle tuli kauramaito.” Reddit, 3. elokuuta, 2021. Luettu 23.2.2022. https://www.reddit.com/r/Suomi/comments/owzqeo/sinne_meni_turkulainen_vanha_ukko_ja_tilalle_tuli/
- Twitter-haku sanoilla “oatly turku muraali aryz”. Twitter, 25.7.-25.8., 2021. Luettu 23.2.2022. [https://twitter.com/search?f=live&q=oatly%20\(oatly%20OR%20turku%20OR%20muraali%20OR%20aryz\)%20lang%3Afi%20until%3A2021-08-25%20since%3A2021-07-25&src=typed_query](https://twitter.com/search?f=live&q=oatly%20(oatly%20OR%20turku%20OR%20muraali%20OR%20aryz)%20lang%3Afi%20until%3A2021-08-25%20since%3A2021-07-25&src=typed_query)
- Vauva.fi-viestiketju. “Espanjalaisen taiteilijan muraali tuhottu Turussa Oatlyn mainoksen alle.” Vauva.fi, 9. elokuuta, 2021. Luettu 23.2.2022. <https://www.vauva.fi/node/4261295>

Tutkimuskirjallisuus

- Dahlgren, Susanne, Sari Kivistö, Susanna Paasonen, Karen Vedel, Rosa Liksom, Annamari Vänskä, Harri Kalha, Mari Pajala & Hanna Järvinen. *Skandaali!: Suomalaisen taiteen ja politiikan mediakohut*. Helsinki: Helsinki-kirjat, 2011.
- Fairclough, Norman, Virpi Blom & Kaarina Hazard. *Miten media puhuu*. Tampere: Vastapaino, 1997.
- Jokinen, Arja, Kirsi Juhila & Eero Suoninen. *Diskurssianalyysi: teorit, peruskäsitteet ja käyttö*. Tampere: Vastapaino, 2016.
- Jyränki, Juulia & Harri Kalha. *Tapaus neitsythuorakirkko*. Helsinki: Like, 2009.
- Kalha, Harri. *Tapaus Havis Amanda: siveellisyys ja sukupuoli vuoden 1908 suihkulähdekiistassa*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2008.
- Karppinen, Katariina. ”Julkinen taide kaupunkimaisemassa: Seinämaalausten merkitykset Lappeenrannassa ja Porissa.” Pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto, 2016.
- Karvonen, Kristiina & Kaisa Torvi. ”Taiteesta puhumisen diskurssit sanomalehti Kalevassa.” Pro gradu -tutkielma, Lapin yliopisto, 2014.
- Hakala, Salli & Juho Vesa, “Verkkokeskustelut ja sisällön erittely.” Teoksessa *Otteita verkosta : verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät*, toimittaneet Laaksonen, Salla-Maaria, Janne Matikainen & Minttu Tikka, 216-244. Tampere: Vastapaino, 2013.
- Laaksonen, Salla-Maaria & Janne Matikainen, “Tutkimuskohteena vuorovaikutus ja keskustelu verkossa.” Teoksessa *Otteita verkosta: verkon ja sosiaalisen median*

- tutkimusmenetelmät*, toimittaneet Laaksonen, Salla-Maaria, Janne Matikainen & Minttu Tikka, 193-215. Tampere: Vastapaino, 2013.
- Laaksonen, Salla-Maaria, Janne Matikainen & Minttu Tikka, "Tutkimusotteita verkosta." Teoksessa *Otteita verkosta: verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät*, toimittaneet Laaksonen, Salla-Maaria, Janne Matikainen & Minttu Tikka, 9-33. Tampere: Vastapaino, 2013.
- Laaksonen, Salla-Maaria. "Taitavasti eettistä verkkotutkimusta." *Vastuullinen tiede* (2018). <https://vastuullinentiede.fi/fi/tutkimustyo/taitavasti-eettista-verkkotutkimusta>
- Lähdesmäki, Tuuli. "Kuohahdus Suomen kansan sydäimestä: henkilömonumentti diskursiivisena ilmiönä 1900-luvun lopun Suomessa." Väitöskirja, Jyväskylän yliopisto, 2007.
- Lähdesmäki, Tuuli. "Diskurssianalyysi taiteen tutkimuksen menetelmänä." Teoksessa *Taidetta tutkimaan: menetelmiä ja näkökulmia*, toimittaneet Annika Waenerberg & Satu Kähkönen, 39-61. Jyväskylä: Kampus Kustannus, 2012.
- Mezzadri, Paola. "Contemporary Murals in the Street and Urban Art Field: Critical Reflections Between Preventive Conservation and Restoration of Public Art." *Heritage* 4, no. 3 (2021): 2515-2525. <https://dx.doi.org/10.3390/heritage4030142>.
- Walker, John A. *Art in the Age of Mass Media*. New York: Routledge, 2018. Ebook Central.